

VARUSMIES RESERVILÄINEN VETERAANI

BTR-60PB- muistelo

Olen 84-85 HämJP:n Aukin kautta Panssarikoululle kulkeutunut nuljujohtaja. Se oli se vuosi, kun oppilaat siirtyivät teloilta bemareitten kanssa. Jos yksi muisto kelpaa niin kerronpa. BTR:n napavaihteet ovat kinkkiset. Oli työn takana saada kaikki pyörät jarruttamaan yhtäkaa, koska vaihteen öljy pääsi helposti rumpuihin. Useampi kenkäpari ja tiiviste meni ennen kuin leima tuli. Panssarikoulun toinen vaunu oli skutsissa asentajien matkassa, ja toista katsastettiin. En muista kuka vaunun sinne johti, mutta minä olin katsastettavaa johtamassa halleilla. Tuli hierarkiaongelma, kun värvätty hallikessu olisi tarvinnut minut johtamaan

vaunun Parolaan, ja teknikkokapteeni tarvitsi minua katsastukseen. Pallotellen tuloksena menin koulun vääpelin luo ja kysyin, kumpaa tottelen, kersanttia vai kapteenia. Vastaus oli, että kapteenia tietenkin. Asento ja käännös

ovelle. Vielä kutsui vääpeli takaisin ja pahoitteli hässäkkää. No, hain sen vaunun Hätilästä sitten iltapäivällä, kun jarrut pitivät lounasajan jälkeen.

Seppo Korsumäki, Paimio (2020)

Muistelma Sturmien lopputaipaleelta 1960-luvulta

Peruskorjauksen jälkeen Sturmien moottorit leikkasivat kiinni aika usein. Ensin syytettiin käyttäjiä. Sitten niitä leikkasi kiinni Vammalassa koekäyttöpenkissäkin. Syy: Uudet männät oli asennettu samoilla välyksillä, kuin alkuperäiset sodan aikana. Uudet männät turpoisivat enemmän ja seurauksena oli kiinnileikkaus. Pääesikunta antoi ohjeen millä kierroksilla sai ajaa, kunnes voitiin käyttää normaalikierroksia. Aina oli kuitenkin kilin tunteet housuissa, kun ajettiin.

Ampumaleirillä todettiin, että tykin ammusten nallit eivät toimineet. Ohjeen mukaan oli laukeamattoman jälkeen odotettava minuutti, ennen kuin lukko avataan. Kerran sattui niin, että laukaus tapahtui noin 55 sekunnin jälkeen. Sitten määräsin, että on odotettava 2 minuuttia. Kerran laukaus tapahtui noin 1 minuutin 10 sekunnin jälkeen. Taisteluammunnoista ei tullut mitään. Tämä reissu taisi olla viimeinen Sturmien ampumaleiri Niinisalossa.

Mikä oli laukeamattomissa ammuksissa vikana? Niissä oli sähkönalli ja iskurin tilalla tykin lukossa oli iskurin näköinen nallipiikki. Siihen tuli virta ampujan sivusuuntauspyörän liipaisimesta. Sähkö sytytti nallin, kun virta kulki nallin sähköjohdon läpi kuumentaan sen. Aika oli kuitenkin syönyt nallissa olevan johdon joko poikki tai huonosti sähköä johtavaksi. Seurauksena oli laukeamaton. Kun komppania meni Hätilään ampumaleirille 1961, niin menomatalla Sturmeihin vaihdettiin yli 30 alatelapyörää ja paluumatkalla niitä vaihdettiin 50 kpl. Syynä oli kumin irtaaminen telapyörän rungosta.

Sturmit eivät tuohon aikaan olleet enää edes koulutuskelpoisia, saati taistelukelpoisia. Vuosikautia niitä oli säästetty ja koulutus oli lyöty laimin. Sitten ne otettiin käyttöön puoli raatoina, kun uutta kalustoa oli hankinnassa. Vuonna 1966 ne poistettiin koulutuskäytöstä. Kävin niitä katsomassa hallilla. Niiden käyttöä puitiin vielä 1970, jolloin olin Panssariprikaatin esikuntapäällikkö. Niitä ajateltiin lentokenttien puolustusaseiksi. Vastustin ajatusta, eihän edes tykki lauenut. Ehdotin, että ne varastoidaan jollekin varikolle. Tulevaisuudessa ne olisivat arvokkaita elokuvatähtiä. En saanut kannatusta. Yritin selvittää, että eivät ne sateen ja pakkasen armoilla kauan olisi säilyneet, vaikka niihin olisi hankittu uudet ammuksiset ja kuka kouluttaisi miehet? Moottorit eivät toimisi muutaman vuoden sateessa makaamisen jälkeen, vaan vaunut seisoisivat siinä, mihin ne oli joskus ajettu. Sturmit laitettiin lopulta lentokentille.

Everstiluutnantti evp
Pekka Kantakoski 20.1.2016